

EDUSKUNNAN VASTAUS 146/2009 vp

Hallituksen esitys joukkoliikennelaiksi sekä laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä joukkoliikennelaiksi sekä laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 110/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 18/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja käyttöä on lisättävä voimakkaasti kehittämällä lippujärjestelmiä, palveluiden yhteensopivuutta

ja palvelutasoa sekä liikenteen luotettavuutta. Erityisesti suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea on korotettava vastaamaan näiden alueiden huomattavia joukkoliikenteen kehittämishaasteita ja liikenteelle asetettuja ympäristötavoitteita.

2. Eduskunta edellyttää, että lain toimitavuutta ja sen vaikutuksia seurataan laajasti ottaen huomioon myös liikenteenharjoittajien näkemykset ja käytännön kokemukset. Liikenne- ja viestintäministeriön on annettava liikenne- ja viestintävaliokunnalle selvitys lain toimitavuudesta ja vaikutuksista viimeistään vuoden 2012 loppuun mennessä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Joukkoliikennelaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltoamisala

Tätä lakia sovelletaan joukkoliikenteenä harjoitettavaan ammattimaiseen henkilöiden kuljetamiseen tiellä linja-autolla, jollei rautateiden ja

maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 1370/2007, jäljempänä *palvelusopimusasetus*, tai muista yhteisön asetuksista muuta johdu. Tämän lain 2 §:n 1 ja 10 kohdan, 3—7 §:n, 8 §:n 1 momentin, 9 §:n 1 ja 2 momentin, 47 ja 48 §:n, 49 §:n 2 momentin, 52 §:n, 53 §:n

3 momentin sekä 57 ja 58 §:n säännöksiä sovelletaan myös palvelusopimusasetuksen mukaisesti harjoitettavaan joukkoliikenteeseen. Lain 2 §:n 11 ja 12 kohdan, 14 §:n, 6 luvun sekä 53 §:n 2 momentin säännöksiä sovelletaan vain palvelusopimusasetuksen mukaisesti harjoitettavaan joukkoliikenteeseen.

Ammattimaisella henkilöiden kuljettamisella tarkoitetaan elinkeinon harjoittamisen tai toimeentulon hankkimisen taikka muun tulonhankkimisen tarkoituksessa harjoitettua henkilöiden kuljettamista korvausta vastaan päätoimisesti taikka sivutoimisesti tai muutoin toisen elinkeinon ohella.

Tämän lain 2 §:n 1 ja 11 kohdan, 3—7 ja 14 §:n, 6 luvun sekä 57 §:n säännöksiä sovelletaan myös raideliikenteeseen.

Tämän lain 4 §:ää sovelletaan myös lentoliikenteeseen.

Tämän lain 52 §:ää sovelletaan linja-autolla harjoitettavaan ammattimaiseen tavarankuljetukseen tiellä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *joukkoliikenteellä* yleisesti käytettävissä tai tilattavissa olevaa, useiden ihmisten kuljettamiseen tarkoitettua;

a) ammattimaista linja-autoliikennettä, riippumatta siitä harjoitetaanko liikennettä markkinaehtoisesti vai palvelusopimusasetuksen mukaisesti;

b) palvelusopimusasetuksen mukaisesti harjoitettua raideliikennettä;

2) *markkinaehtoisella liikenteellä* linja-autolla harjoitettavaa muuta kuin palvelusopimusasetuksen mukaista liikennettä;

3) *tilausliikenteellä* markkinaehtoista liikennettä, jota harjoitetaan vain tilauksesta tilaajan määräämällä tavalla;

4) *reitiliikenteellä* markkinaehtoista liikennettä, joka on säännöllistä, jonka palvelut ovat yleisesti käytettävissä ja jonka reitin päätepiitteet, pysäkit tai tärkeimmät pysäkit sekä aikataulun luvan myöntävä viranomais vahvistaa;

5) *kutsujoukkoliikenteellä* markkinaehtoista liikennettä, joka on paikallista tai seudullista taikka alueellista ja jatkuvaluonteista, jota ajetaan ainoastaan etukäteen tehdystä tilauksesta ja jonka reitti ja aikataulu määräytyvät näiden ennakoon tehtyjen tilausten perusteella ja tilattujen kuljetusten yhdistelyn avulla; kuljetusten yhdistelyllä tarkoitetaan vähintään kolmen ennakkoon tilatun kuljetuksen yhdistämistä yhdeksi reitiksi;

6) *yhteisön kansainvälistä liikennettä koskevalla asetuksella* yhteisistä säännöistä harjoitettaessa kansainvälistä henkilöliikennettä linja-autoilla annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 684/92;

7) *yhteisön kabotaasiliikennettä koskevalla asetuksella* edellytyksistä, joilla muut kuin jäsenvaltioista olevat liikenteenharjoittajat voivat harjoittaa kansallista maanteiden henkilöliikennettä jäsenvaltiossa annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 12/98;

8) *ammattiin pääsydirektiivillä* maanteiden kansallisen ja kansainvälisen tavara- ja henkilöliikenteen harjoittajien ammattiin pääsystä sekä tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä näiden liikenteenharjoittajien sijoittautumisvapauden tehokkaan käyttämisen edistämiseksi annettua neuvoston direktiiviä 96/26/EY;

9) *Interbus-sopimuksella* linja-autoilla harjoitettavaa satunnaista kansainvälistä matkustajaliikennettä koskevan sopimuksen (Interbus-sopimus) tekemisestä tehdyssä neuvoston päätöksessä 2002/917/EY tarkoitettua sopimusta;

10) *liikenteestä vastaavalla henkilöllä* henkilöä, joka on oikeushenkilön tähän tehtävään esittäjä ja toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä, joka vastaa siitä että liikennettä harjoitetaan lain mukaisesti, ammattitaitoisesti ja huolellisesti sekä muutoin asianmukaisesti, joka edustaa yritystä tässä laissa tarkoitettujen viranomaisten kanssa asioitaessa ja joka tosiasiallisesti ja jatkuvasti johtaa yrityksen liikenteenharjoittamista;

11) *käyttöoikeussopimuksella* julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 5 §:n 6 koh-

dassa määriteltyä palveluja koskevaa käyttöoikeussopimusta.

3 §

Lain tavoite

Lain tavoitteena on joukkoliikenteen kehittäminen siten, että ihmisten käytettävissä on välttämättömiä jokapäiväisiä liikkumistarpeita vastaavat joukkoliikenteen palvelut koko maassa. Tavoitteena on lisäksi, että runsasväkisillä kaupunkiseuduilla ja niiden välisessä liikenteessä palvelutaso on niin korkea, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa.

4 §

Joukkoliikenteen palvelutason määrittely

Tämän lain 14 §:n 1 momentissa tarkoitetut viranomaiset ovat velvollisia määrittämään toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason. Valtakunnallisen liikenteen palvelutason määrittelee liikenne- ja viestintäministeriö. Eri väestöryhmien tarpeet on otettava palvelutason määrittelyssä huomioon.

Palvelutason määrittelyä valmistellessaan viranomaisten tulee toimia tarpeellisilta osin yhteistyössä keskenään sekä kuntien ja maakuntien liittojen kanssa. Palvelutason määrittely on voimassa määräajan.

5 §

Vastuu joukkoliikenteen suunnittelusta

Markkinaehtoisen liikenteen suunnittelusta vastaavat liikenteenharjoittajat.

Palvelusopimusasetuksen mukaan harjoitettussa liikenteessä toimivaltaiset viranomaiset vastaavat palveluiden määrittelystä. Vastuu reitien ja aikataulujen suunnittelusta voi tässä liikenteessä olla liikenteenharjoittajilla tai viranomaisilla tai jaettu niiden kesken. Liikenteenharjoittajat vastaavat liikennetuotannon suunnittelusta.

6 §

Viranomaisen liikennesuunnittelun periaatteet

Toimivaltaisten viranomaisten tulee suunnitella joukkoliikenteen palvelut ensisijaisesti seudullisina tai alueellisina kokonaisuuksina toimivan joukkoliikenneverkon aikaansaamiseksi. Suunnittelussa liikennetarpeet ja -palvelut on pyrittävä sovittamaan yhteen. Eri väestöryhmien kuten lasten, nuorten, naisten, miesten, vanhusten ja vammaisten tarpeet on otettava huomioon. Viranomaiset toimivat joukkoliikennettä suunnitellessaan yhteistyössä toistensa ja muiden kuntien kanssa.

7 §

Liikenteenharjoittajien välinen yhteistyö

Liikenteenharjoittajien välisestä yhteistyöstä säädetään kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 169/2009.

2 luku

Luvanvarainen liikenne

8 §

Luvan tarve

Ammattimainen henkilöiden kuljettaminen tiellä linja-autolla edellyttää liikennelupaa.

Ilman liikennelupaa saa kuitenkin suorittaa konsernin tai siihen verrattavan yhtymän, kunnan, kuntayhtymän tai yhteisön, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, sisäisiä henkilökuljetuksia niiden hallinnassa olevilla linja-autoilla.

9 §

Liikenteen harjoittamiseen oikeuttavat luvat ja asiakirjat

Ammattimainen henkilöiden kuljettaminen tiellä linja-autolla korvausta vastaan on sallittu

joukkoliikenneluvan, reittiliikenneluvan tai kutsujoukkoliikenneluvan perusteella. Liikenteen harjoittamisesta viranomaisen kanssa tehdyn sopimuksen perusteella säädetään palvelusopimusasetuksessa. Kansainvälisen liikenteen harjoittamisesta säädetään yhteisön kansainvälistä liikennettä koskevassa asetuksessa ja määrätään Interbus-sopimuksessa ja kahdenkeskisissä sopimuksissa. Kabotaasiliikenteen harjoittamisesta säädetään yhteisön kabotaasiliikennettä koskevassa asetuksessa.

Joukkoliikennelupa oikeuttaa harjoittamaan linja-autolla palvelusopimusasetuksessa tarkoitettua liikennettä toimivaltaisen viranomaisen tai kunnan taikka kuntayhtymän kanssa tehdyn sopimuksen mukaan sekä tilausliikennettä koko maassa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Harjoitettaessa tilausliikennettä ajoja ei saa kuitenkaan ottaa taksiasemilta.

Reittiliikennelupa oikeuttaa harjoittamaan reittiliikennettä linja-autolla.

Kutsujoukkoliikennelupa oikeuttaa harjoittamaan kutsujoukkoliikennettä linja-autolla. Kutsujoukkoliikennettä harjoitettaessa ajoja ei saa ottaa taksiasemilta tai ilman ennalta tehtyä tilausta linja-autopysäkeiltä eikä tarjota niitä julkisella paikalla, kuten esimerkiksi hotellien tai ravintoloiden edustoilla.

3 luku

Toimivaltaiset viranomaiset

10 §

Joukkoliikenneluvan myöntävä viranomainen

Joukkoliikenneluvan myöntää hakemuksesta hakijan kotipaikan lääninhallitus.

Jos hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa, joukkoliikenneluvan myöntää Etelä-Suomen lääninhallitus.

11 §

Ammattiin pääsydirektiivissä tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset ja toimielimet

Tässä pykälässä säädetään viranomaisista ja toimielimistä, jotka antavat ammattiin pääsydirektiivin 8—10 artiklassa tarkoitetun todistuksen tai muun asiakirjan sille, joka aikoo harjoittaa maanteiden henkilöliikennettä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa.

Ammattiin pääsydirektiivin 8 artiklassa tarkoitetun todistuksen hyvämaineisuudesta antaa kotipaikan poliisi. Direktiivin 9 artiklassa tarkoitetun todistuksen vakavaraisuudesta antaa luottolaitos taikka Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Joukkoliikenneluvan myöntävä lääninhallitus antaa direktiivin 10 artiklassa tarkoitetun todistuksen ammattitaidosta henkilölle, joka on saanut oikeuden harjoittaa henkilöliikennettä ensi kerran ennen 2 päivää loka-kuuta 1999. Muissa tapauksissa edellä mainitun todistuksen antaa Ajoneuvohallintokeskus.

12 §

Reittiliikenneluvan myöntävät viranomaiset

Reittiliikenneluvan myöntää lääninhallitus, jonka toimivalta-alueella reitti on. Jos reitti ulottuu useamman kuin yhden lääninhallituksen toimivalta-alueelle, luvan myöntää lääninhallitus, jonka alueella on pisin osa reitistä.

Yksinomaan Hyvinkään, Imatran, Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemin, Kokkolan, Kotkan, Kouvolan, Kuopion, Lappeenrannan, Mikkelin, Oulun, Porin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan, Seinäjoen, Tampereen, Turun tai Vaasan alueella harjoitettavaan reittiliikenteeseen luvan myöntää kyseisen kunnan viranomainen. Yksinomaan Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen ja Vantaan kuntien muodostamalla alueella harjoitettavaan reittiliikenteeseen luvan myöntää Helsingin seudun liikennekuntayhtymä.

Yksinomaan Artjärven, Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölan, Lahden, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kuntien muodostamalla alueella harjoitettavaan reittiliikenteeseen luvan myöntää Lahden kaupungin viranomainen. Yksinomaan Hatulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan kuntien muodostamalla alueella harjoitettavaan reittiliikenteeseen luvan myöntää Hämeenlinnan kaupungin viranomainen.

Kunnallinen toimivaltainen viranomainen voi periä reittiliikenneluvan käsittelemisestä maksun, jonka perusteen on vastattava soveltuvin osin valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjä periaatteita. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

13 §

Kutsujoukkoliikenneluvan myöntävät viranomaiset

Kutsujoukkoliikenneluvan myöntää lääninhallitus, jonka toimivalta-alueella liikenteen toiminta-alue on. Jos liikenteen toiminta-alue on useamman kuin yhden lääninhallituksen toimivalta-alueella, luvan myöntää lääninhallitus, jonka alueella on suurin osa toiminta-alueesta.

Yksinomaan 12 §:n 2 ja 3 momentissa mainittujen kuntien toimivalta-alueella harjoitettavaan kutsujoukkoliikenteeseen luvan myöntää kyseisen kunnan viranomainen. Yksinomaan Helsingin seudun liikennekuntayhtymän toimivalta-alueella harjoitettavaan kutsujoukkoliikenteeseen luvan myöntää seudun liikennekuntayhtymä.

Kunnallinen toimivaltainen viranomainen voi periä kutsujoukkoliikenneluvan käsittelemisestä maksun, jonka perusteen on vastattava soveltuvin osin valtion maksuperustelaisissa säädettyjä periaatteita. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

14 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettujen toimivaltaiset viranomaiset ja niiden yhteistyö sekä päätös palvelusopimusasetuksen soveltamisesta

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tie liikenteen toimivaltaisia viranomaisia ovat Suomessa lääninhallitukset sekä 12 §:n 2 ja 3 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset. Viranomaisten keskinäinen toimivallanjako on 12 ja 13 §:ssä säädetyn mukainen kuitenkin niin, että toimivaltaisen kunnallisen viranomaisen järjestämä liikennepalvelu voi vähäisessä määrin ulottua sen varsinaisen toimivalta-alueen ulkopuolelle. Rautatieliikennettä koskevissa asioissa toimivaltainen on liikenne- ja viestintäministeriö ja omalla toimivalta-alueellaan Helsingin seudun liikennekuntayhtymä. Muuta raide liikennettä koskevissa asioissa toimivaltaisia ovat 12 §:n 2 ja 3 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset omalla toimivalta-alueellaan.

Palvelusopimusasetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yleiset säännöt niistä julkisen palvelun velvoitteista, joiden tarkoituksena on vahvistaa enimmäishinnat kaikille matkustajille tai tietyille matkustajaryhmille, annetaan valtioneuvoston asetuksella. Yleisten sääntöjen pakollisesta sisällöstä säädetään palvelusopimusasetuksen 4 artiklan 1—3 kohdassa. Yleisten sääntöjen perusteella maksettavista korvauksista säädetään palvelusopimusasetuksen 6 artiklassa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla on palvelusopimusasetusta soveltaessaan velvollisuus toimia tarpeellisilta osin yhteistyössä toistensa kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen viranomaiset tekevät päätöksen siitä, että ne järjestävät toimivalta-alueensa tai sen osan joukkoliikennepalvelut palvelusopimusasetuksen mukaisesti. Viranomaiset soveltavat palvelusopimusasetusta asetuksen 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti varmistaakseen sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

15 §

Yhteisön kansainvälistä liikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitetut viranomaiset

Yhteisön kansainvälistä liikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia Suomessa ovat liikenne- ja viestintäministeriö, joka myös ottaa vastaan 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset ja antaa 13 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitetut todistukset, sekä Ajoneuvohallintokeskus ja lääninhallitukset, joilta liikenteenharjoittajat saavat 11 artiklan 4 kohdan mukaisia asiakirjoja. Mainitun asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisia tarkastus- ja valvontaviranomaisia ovat poliisi, tulli ja rajavartiolaitos.

Hakijan kotipaikan lääninhallitus on toimivaltainen myöntämään edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 3 a artiklassa tarkoitettua yhteisön liikenneluvan samoin kuin peruuttamaan sen ja ottamaan sen pois 16 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti.

Edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 6—9 artiklassa tarkoitettu säännöllisen liikenteen luvan myöntävä viranomainen on lääninhallitus, jonka alueella reitti on. Jos reitti on useamman kuin yhden lääninhallituksen toimivalta-alueella, luvan myöntää lääninhallitus, jonka alueella on pisin osa reitistä.

16 §

Yhteisön kabotaasiliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitetut viranomaiset

Yhteisön kabotaasiliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

Edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 5 ja 6 artiklassa tarkoitettu tarkastusviranomainen on poliisi. Poliisi on myös toimivaltainen ottamaan pois 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua väärinnettyn asiakirjan.

17 §

Interbus-sopimuksessa tarkoitetut viranomaiset

Interbus-sopimuksen 6 artiklassa tarkoitettua kuljetusluvasta vapautettua satunnaisen liikenteen valvonta-asiakirjan antaa Suomessa Ajoneuvohallintokeskus. Sopimuksen 15 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen kuljetusluvan myöntävä viranomainen Suomessa on liikenne- ja viestintäministeriö. Sopimuksen 18 artiklassa tarkoitettuja valvontaviranomaisia ovat poliisi, tulli ja rajavartiolaitos.

18 §

Kahdenkeskisissä sopimuksissa tarkoitetut viranomaiset

Ajoneuvohallintokeskus myöntää Suomen ja toisen valtion väliseen kahdenkeskiseen sopimukseen perustuvat kuljetusluvut satunnaisen kansainvälisen matkustajaliikenteen harjoittamiseen linja-autolla ulkomailla. Liikenne- ja viestintäministeriö myöntää muut kahdenkeskisiin sopimuksiin perustuvat valtakunnan rajan ylittävien reittien luvat.

4 luku

Liikenneluvan myöntämisen edellytykset

19 §

Joukkoliikenneluvan myöntämisen edellytykset

Joukkoliikennelupa myönnetään hakijalle, joka on oikeustoimikelpoinen, hyvämaineinen, vakavarainen ja ammattitaitoinen. Lupa myönnetään myös vakavaraisuutta koskevan vaatimuksen täyttävälle oikeushenkilölle, jonka liikenteestä vastaava henkilö täyttää muut mainitut vaatimukset.

Hakija on katsottava vakavaraiseksi, jos hän kykenee asianmukaisesti vastaamaan velvoitteistaan ja osoittaa, että hänellä on riittävät taloudelliset voimavarat yrityksen käynnistämiseen ja liikenteen asianmukaiseen hoitamiseen.

Hakijan tai liikenteestä vastaavan henkilön ei ole katsottava täyttävän 1 momentissa säädettyä hyvämaineisuuden vaatimusta, jos:

1) hänet on viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen; tai

2) hänet on vähintään kolmesti viimeksi kuluneen vuoden aikana tuomittu sakkorangaistukseen työ- tai palkkasuhdetta, kirjanpitoa, liikenteen harjoittamista, ajo- ja lepoaikojen noudattamista, liikenne- ja ajoneuvoturvallisuutta, ympäristönsuojelua tai muiden ammatillista vastuuta koskevien säännösten rikkomisesta

ja teot osoittavat hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan ammattimaista henkilöliikennettä.

Hakija tai liikenteestä vastaava henkilö on katsottava ammattitaitoiseksi, jos hän on suorittanut linja-autoliikenteen yrittäjäkurssin ja kirjallisen kokeen sekä saanut kokeen suorittamisesta Ajoneuvohallintokeskuksen antaman todistuksen. Yrittäjäkurssin suorittamista ei vaadita henkilöltä, jolla on vähintään kaksi vuotta jatkunut käytännön kokemus henkilöliikennettä harjoittavan yrityksen johtotehtävissä, jos hän on suorittanut hyväksytysti kirjallisen kokeen.

20 §

Linja-autoliikenteen yrittäjäkurssi, kirjallinen koe ja todistus

Linja-autoliikenteen yrittäjäkurssin pituus on vähintään 160 oppituntia. Kurssin opetus sisältöön tulee kuulua ainakin ne ammattiinpäasydirektiivin 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut henkilöliikenteen aihepiirit, jotka on mainittu direktiivin liitteen I luettelossa.

Yrittäjäkurssin kirjallisen kokeen tulee olla sisällöltään ja rakenteeltaan ammattiinpäasydirektiivin mukainen. Ajoneuvohallintokeskus vastaa kokeen järjestämisestä. Ajoneuvohallintokeskus hyväksyy kokeeseen henkilön, jolta ei vaadita yrittäjäkurssin suorittamista. Ajoneuvohallintokeskus voi käyttää koetehtävien laadinnassa ja koetilaisuuden järjestämisessä apuna ulkopuolista asiantuntijaa.

Ajneuvohallintokeskus antaa todistuksen henkilölle, joka on suorittanut hyväksyttävästi

2 momentissa mainitun kokeen. Todistuksen tulee olla muodoltaan ammattiinpäasydirektiivin liitteen I kokeen rakennetta koskevien säännösten mukainen ja direktiivin liitteen I a mallin mukainen.

21 §

Taloudelliset voimavarat

Joukkoliikenneluvan hakijalla ja haltijalla katsotaan olevan riittävät taloudelliset voimavarat liikenteen aloittamiseen ja sen asianmukaiseen hoitamiseen, jos hänen käytettävissään olevat varat ovat vähintään 9 000 euroa luvanvaraisessa henkilöliikenteessä käytettävää linja-autoa kohden ensimmäiseltä autolta ja vähintään 5 000 euroa seuraavilta autoilta.

Varoiksi katsotaan hakijan tai haltijan:

1) rahoitusomaisuus, mukaan lukien tilinyhtäisyysoikeudet ja luottolaitosten myöntämät nostamattomat luotot;

2) vaihto-omaisuus;

3) vakuutena käytettävissä oleva käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset.

Jos hakija tai haltija on luonnollinen henkilö tai avoin yhtiö taikka kommandiittiyhtiö, varoiksi voidaan katsoa myös luonnollisen henkilön, yhtiömiesten tai vastuunalaisten yhtiömiesten henkilökohtainen vakuutena käytettävissä oleva omaisuus.

Liikennettä aloitettaessa tai autojen määrää lisättäessä käytettävissä olevien varojen määrä lasketaan vähentämällä 2 ja 3 momenttien mukaan lasketuista varoista liikenteen aloittamisesta tai autojen määrän lisäämisestä aiheutuvat autojen, toimitilojen, koneiden ja laitteiden hankintamenot. Käytettävissä olevia varoja tulee olla 1 momentissa mainittu määrä hakijan joikaista linja-autoa kohden.

Käytettävissä olevien varojen riittävyys osoitetaan lupaviranomaiselle toimitettavalla:

1) vakuudella, joka voi olla luottolaitoksen antama takaussitoumus tai pankkitalletus; tai

2) todistuksella, jonka on antanut Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö taikka henkilö, joka on merkitty julkishallinnon ja -ta-

louden tilintarkastuslautakunnan pitämään luetteloon julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajan tutkinnon suorittaneista henkilöistä.

22 §

Reittiliikenneluvan myöntämisen edellytykset

Reittiliikennelupa myönnetään hakijalle, jolla on joukkoliikennelupa ja joka sitoutuu harjoittamaan liikennettä 48 §:ssä tarkoitetun laatulupauksensa mukaisesti vähintään kahden vuoden ajan.

Reittiliikenneluvan myöntävä viranomainen voi hylätä hakemuksen, jos:

1) luvan myöntävä viranomainen päättää tai on päättänyt järjestää alueensa tai sen osan joukkoliikennepalvelut palvelusopimusasetuksen mukaisesti ja haettu liikenne aiheuttaisi jatkuvaa ja vakavaa haittaa palvelusopimusasetuksen mukaan harjoitetulle tai harjoitettavalle liikenteelle;

2) haettu liikenne aiheuttaisi jatkuvaa ja vakavaa haittaa liikenteelle, jota harjoitetaan toisen toimivaltaisen viranomaisen tai kunnan taikka kuntayhtymän kanssa tehdyn, palvelusopimusasetuksessa tarkoitetun julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen mukaan;

3) haettu liikenne aiheuttaisi jatkuvaa ja vakavaa haittaa liikenteelle, jota on tarkoitus harjoittaa 2 kohdassa mainitun sopimuksen mukaisesti edellyttäen, että liikennettä koskeva palvelusopimusasetuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on toimitettu Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavaksi;

4) haetut reitit tai pysäkit eivät ole liikennöintiin käytettävissä;

5) hakija on ilman viranomaisen 33 §:n 2 momentin nojalla tekemää liikenneluvan peruuttamispäätöstä viimeksi kuluneen kahden vuoden aikana lopettanut reittiliikenteen harjoittamisen ennen kuin 1 momentin mukainen liikenteen harjoittamisen vähimmäisaika on umpeutunut tai kutsujoukkoliikenteen harjoittamisen ennen kuin 23 §:n 1 momentin mukainen liikenteen harjoittamisen vähimmäisaika on umpeutunut;

6) hakijan reittiliikennelupa tai kutsujoukkoliikennelupa on viimeksi kuluneen kahden vuoden aikana peruutettu 34 §:n 1 momentin nojalla tai hakijalle on annettu 35 §:n 1 momentin mukainen varoitus.

Reittiliikenneluvan myöntävä viranomainen voi hylätä hakemuksen myös, jos hakemuksen hyväksyminen vakavasti vaarantaisi luotettavien liikennepalveluiden saatavuuden tai reitin tarjonta ylittäisi selvästi 4 §:n perusteella määritellyn joukkoliikenteen palvelutason.

Sovellettaessa 2 momentin 1—4 kohtaa tai 3 momenttia hakemus voidaan hylätä myös osittain.

23 §

Kutsujoukkoliikenneluvan myöntämisen edellytykset

Kutsujoukkoliikennelupa myönnetään hakijalle, jolla on joukkoliikennelupa ja joka sitoutuu harjoittamaan liikennettä 48 §:ssä tarkoitetun laatulupauksensa mukaisesti vähintään yhden vuoden ajan.

Kutsujoukkoliikenneluvan myöntävä viranomainen voi hylätä hakemuksen 22 §:n 2 momentin 1—3 sekä 5 ja 6 kohdan mukaisin perustein.

Sovellettaessa 22 §:n 2 momentin 1—3 kohdan mukaista perustetta hakemus voidaan hylätä myös osittain.

24 §

Kahdenkeskisissä sopimuksissa tarkoitetun kuljetusluvan myöntämisen edellytykset

Suomen ja toisen valtion välisessä kahdenkeskisessä sopimuksessa tarkoitettu lupa on myönnettävä, jos haettua kuljetusta varten on Suomea sitovan kansainvälisen veloitteen mukaan osoitettavissa kuljetuslupa. Jos lupa voidaan myöntää lupien vähäisen määrän vuoksi vain osalle hakijoista, se on myönnettävä sitä ensin hakeneelle.

5 luku

Lupamenettely

25 §

Joukkoliikenneluvan hakeminen

Joukkoliikennelupaa koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti 10 §:n mukaiselle toimivaltaiselle lääninhallitukselle. Hakemuksessa on esitettävä sen ratkaisemisen edellyttämät tiedot hakijan oikeustoimikelpoisuudesta, hyvämaineisuudesta, vakavaraisuudesta ja ammattitaidosta sekä lääninhallituksen pyytämät muut hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavat tiedot.

26 §

Muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta olevalta hakijalta edellytettävät asiakirjat

Muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta kuin Suomesta oleva hakija voi osoittaa:

- 1) vakavaraisuutensa ammattiinpääsydirektiivin 9 artiklan mukaisella todistuksella;
- 2) hyvämaineisuutensa ammattiinpääsydirektiivin 8 artiklassa tarkoitetulla asiakirjalla;
- 3) ammattitaitonsa ammattiinpääsydirektiivin mukaisella todistuksella hyväksytystä kirjallisesta kokeesta.

27 §

Reittiliikenneluvan hakeminen ja muuttaminen

Reittiliikennelupaa koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava liikenteen reitti, kaikki tai tärkeimmät pysäkit, aikataulu ja liikenteen aiottu aloittamisaika, ajankohdat, jolloin liikenteen aikatauluja voidaan muuttaa, sekä tarvittaessa liikenteen luonne. Hakemukseen on tarvittaessa liitettävä selvitys siitä, että haetut väylät ja pysäkit ovat liikennöintiin käytettävissä. Lisäksi hakemuksessa on ilmoitettava, onko hakemuksen jättämistä edeltänyt 7 §:ssä tarkoitettu liikenteenharjoittajien välinen yhteistyö. Hake-

mukseen on liitettävä 48 §:ssä tarkoitettu liikennepalveluja koskeva laatulupaus tai siinä on ilmoitettava, mistä Internet-osoitteesta se on saatavilla. Hakemus on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kolme kuukautta ennen aiottua liikenteen aloittamisaikaa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös reittiliikenneluvan muuttamista koskevaan hakemukseen.

28 §

Kutsujoukkoliikenneluvan hakeminen ja muuttaminen

Kutsujoukkoliikennelupaa koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava tiedot toiminta-alueesta, matkojen yhdistelystä ja siihen kuuluvasta tiedon välittämisestä matkustajan, tilaustoiminnon ja auton välillä, matkojen yhdistelyyn sovellettavista ehdoista sekä liikenteen aiottu aloittamisaika. Hakemuksessa on myös ilmoitettava, onko hakemuksen jättämistä edeltänyt 7 §:ssä tarkoitettu liikenteenharjoittajien välinen yhteistyö. Hakemukseen on liitettävä 48 §:ssä tarkoitettu liikennepalveluja koskeva laatulupaus tai siinä on ilmoitettava, mistä Internet-osoitteesta se on saatavilla. Hakemus on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kolme kuukautta ennen aiottua liikenteen aloittamisaikaa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös kutsujoukkoliikenneluvan muuttamista koskevaan hakemukseen.

29 §

Kahdenkeskisissä sopimuksissa tarkoitetun kuljetusluvan hakeminen ja luvan palauttaminen

Kuljetuslupaa koskevassa hakemuksessa on esitettävä liikenne- ja viestintäministeriön tai Ajoneuvohallintokeskuksen pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Ajoneuvohallintokeskus voi määrätä kuljetusluvan hakemiselle määräajan.

Kuljetusluvan haltija on velvollinen viipymättä palauttamaan käyttämättömäksi jäävän tai

käyttämättä jääneen kuljetusluvan Ajoneuvohallintokeskukselle.

30 §

Liikenneluvan voimassaoloaika ja ehdot

Joukkoliikennelupa on voimassa viisi vuotta. Siinä on vahvistettava liikenteessä käytettävien linja-autojen enimmäismäärä.

Reittiliikennelupa on voimassa enintään kymmenen vuotta. Siinä on vahvistettava luvan voimassaoloaika, liikenteen reitti, kaikki tai tärkeimmät pysäkit, aikataulu sekä ajankohdat, jolloin liikenne on aloitettava, liikenteen aikatauluja voidaan muuttaa ja jolloin liikenteen aikaisintaan saa lopettaa, sekä tarvittaessa liikenteen luonne.

Kutsujoukkoliikennelupa on voimassa enintään viisi vuotta. Siinä on vahvistettava luvan voimassaoloaika, toiminta-alue, kuvaus matkojen yhdistelystä sekä ajankohta, jolloin liikenne on aloitettava ja jolloin sen aikaisintaan saa lopettaa.

Harjoitettaessa tilausliikennettä linja-autolla, jossa on istumapaikkoja matkustajille enintään 16 ja kuljetuksen tilaajana on yksityinen henkilö, tulee kuljetuksessa olla mukana vähintään viisi henkilöä. Pienemmän henkilömäärän kuljettaminen on sallittua, jos matkustajien matkatavaroiden määrä tai matkustajan tarvitsema pyörätuoli edellyttää suurikokoista autoa.

Jos liikenneluvan uudistaminen on pantu viireille viimeistään kolme kuukautta ennen liikenneluvan viimeistä voimassaolopäivää, uudistettavalla luvalla saa jatkaa liikennettä siihen asti kun asia on ratkaistu.

31 §

Joukkoliikenneluvan peruuttaminen

Jollei 35 §:stä muuta johdu, luvan myöntävä lääninhallitus voi peruuttaa joukkoliikenneluvan määräajaksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä. Lupa on peruutettava, jos luvanhaltija sitä pyytää.

32 §

Reittiliikenneluvan ja kutsujoukkoliikenneluvan peruuttaminen joukkoliikenneluvan peruuttamisen tai sen voimassaoloajan päättymisen yhteydessä

Jos lääninhallitus peruuttaa joukkoliikenneluvan, sen on samalla peruutettava myös luvanhaltijan reittiliikenneluvat ja kutsujoukkoliikenneluvat. Lääninhallituksen on myös peruutettava luvanhaltijan reittiliikenneluvat ja kutsujoukkoliikenneluvat, jos luvanhaltijan joukkoliikenneluvan voimassaoloaika päättyy.

Ennen 1 momentissa mainittujen liikennelupien peruuttamista lääninhallituksen on kuultava niitä reittiliikenneluvan ja kutsujoukkoliikenneluvan myöntäviä viranomaisia, joiden myöntämiä liikennelupia luvanhaltijalla on, ja niitä palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia, kuntia ja kuntayhtymiä, joiden kanssa tehtyjä julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia luvanhaltijalla on.

33 §

Reittiliikenneluvan ja kutsujoukkoliikenneluvan peruuttaminen luvanhaltijan pyynnöstä

Reittiliikenneluvan ja kutsujoukkoliikenneluvan myöntävän viranomaisen on peruutettava reittiliikennelupa ja kutsujoukkoliikennelupa osittain tai kokonaan, jos luvanhaltija sitä pyytää. Pyyntö on toimitettava viranomaiselle viimeistään kolme kuukautta ennen aiottua liikenteen lopettamisaikaa. Liikennelupaa ei kuitenkaan saa tämän pykälän nojalla peruuttaa ennen kuin liikenteenharjoittamisen vähimmäisaika on umpeutunut paitsi, jos luvanhaltija on pyytänyt myös joukkoliikennelupansa peruuttamista.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi reittiliikennelupa on luvanhaltijan pyynnöstä peruutettava osittain tai kokonaan, jos reitin tai reittien joukkoliikenteen tarjonta on lisääntynyt peruutettavaksi pyydetyn luvan myöntämisen jälkeen. Edellytyksenä on tällöin, että peruutettavaksi haetun luvan mukainen liikenne on tappiollista. Reittiliikennelupa on luvanhaltijan pyynnöstä

peruutettava, jos velvollisuutta jatkaa liikenteen harjoittamista olisi perustellusta syystä pidettävä kohtuuttomana.

34 §

Liikenneluvan peruuttaminen muissa tapauksissa

Liikenneluvan myöntävä viranomais voi peruuttaa liikenneluvan, jos liikennettä harjoitettaessa on ilmennyt vakavia ja olennaisia rikkomuksia tai laiminlyöntejä, jotka liittyvät palvelun saatavuuteen, hinnoista ilmoittamiseen, liikenteessä käytettyihin autoihin taikka muihin näihin rinnastettaviin seikkoihin. Reitti- tai kutsujoukkoliikennelupa on peruutettava, jos liikennettä ei ole aloitettu luvassa vahvistettuna ajankohtana tai liikenteen harjoittaminen on lopetettu, ellei liikenteenharjoittaja esitä menettelylleen hyväksyttävää syytä ja suunnitelmaa liikenteen aloittamisajasta. Kutsujoukkoliikennelupa voidaan peruuttaa myös, jos edellä 9 §:ssä säädettyjä rajoituksia ei ole noudatettu ja rajoitusten noudattamatta jättämiseen liittyvät rikkomukset tai laiminlyönnit ovat olennaisia tai vakavia.

Liikenneluvan myöntävä viranomais voi peruuttaa reittiliikenneluvan ja kutsujoukkoliikenneluvan, jos se on tehnyt 14 §:n 4 momentin mukaisen päätöksen järjestää liikenne palvelusopimusasetuksen 5 artiklan 1—3 kohdan mukaisesti ja jos markkinaehtoinen liikenne aiheuttaisi jatkuvaa ja vakavaa haittaa palvelusopimusasetuksen mukaan harjoitettavalle liikenteelle. Viranomaisen on tehtävä liikenneluvan peruuttamista koskeva päätös viimeistään 18 kuukautta ennen sitä ajankohtaa, jolloin oikeus liikenteen harjoittamiseen lakkaa.

35 §

Varoitus ja laiminlyönnin korjaaminen

Liikenneluvan myöntävän viranomaisen on 31 §:ssä ja 34 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa liikenneluvan peruuttamisen sijasta annettava luvanhaltijalle varoitus, jos luvan pe-

ruuttaminen olisi kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit on korjattu tai ne ovat vähäisiä.

Jos liikenneluvan peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata, viranomaisen on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava luvanhaltijalle mahdollisuus asetetussa määräajassa korjata puute tai laiminlyönti. Määräaika ei saa olla lyhyempi kuin kolme kuukautta. Lupa voidaan peruuttaa, jos epäkohtaa ei ole määräajassa korjattu.

6 luku

Palvelusopimusasetuksen mukainen liikenne

36 §

Hankintamenettelyt

Tämän luvun mukaisia hankintamenettelyjä käytetään tehtäessä maantieliikennettä ja muuta raideliikennettä kuin rautatieliikennettä koskevia käyttöoikeussopimuksia. Tämän luvun mukaisia hankintamenettelyjä käytetään tehtäessä rautatieliikennettä koskevia sopimuksia riippumatta siitä, ovatko ne käyttöoikeussopimuksia vai muita palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia. Sopimuksen tekemisestä ilman tarjouskilpailua säädetään palvelusopimusasetuksen 4—8 artiklassa. Lisätilauksesta ja sopimuksen voimassaoloajan pidentämisestä säädetään tämän lain 42 §:ssä.

Muihin kuin 1 momentissa mainittuihin julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovelletaan julkisista hankinnoista annetun lain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain (349/2007) mukaisia hankintamenettelyjä. Näihin sopimuksiin sovelletaan palvelusopimusasetusta lukuun ottamatta sen 5 artiklan 2—6 kohdan ja 8 artiklan 2—4 kohdan säännöksiä.

Tämän lain 14 §:ssä tarkoitettut toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää käyttöoikeussopimuksia tehtäessä menettelyä, jossa kaikki palve-

lusopimusasetuksessa tarkoitetut liikenteenharjoittajat voivat tehdä tarjouksen (*yksivaiheinen menettely*) tai menettelyä, jossa kaikki mainitut liikenteenharjoittajat voivat tehdä osallistumishakemuksen, minkä jälkeen toimivaltainen viranomainen valitsee osallistumisilmoituksen tehneistä ne, jotka voivat menettelyn seuraavassa vaiheessa tehdä tarjouksen (*kaksivaiheinen menettely*).

37 §

Hankinnasta ilmoittaminen ja vähimmäismääräajat

Sen lisäksi, mitä palvelusopimusasetuksen 7 artiklassa säädetään, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava julkisesti 36 §:n 3 momentin mukaisilla menettelyillä toteutettavista käyttöoikeussopimuksista. Ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Hankintamenettelyn määräaikoja asetettaessa on otettava huomioon hankinnan koko ja sopimuksen kesto sekä tarjousten laatimisen ja toimittamisen vaatima aika. Määräajat lasketaan sitä päivää seuraavasta päivästä, jolloin hankintailmoitus on lähetetty julkaistavaksi. Jos toimivaltainen viranomainen soveltaa kaksivaiheista menettelyä, tarjousaika lasketaan tarjouspyynnön lähettämispäivästä.

Kaksivaiheisessa menettelyssä osallistumishakemuksen jättämiselle on varattava vähintään 30 päivää. Yksivaiheisessa menettelyssä tarjousoajan on oltava vähintään 45 päivää ja kaksivaiheisessa menettelyssä vähintään 40 päivää.

38 §

Tarjouspyyntö

Tarjouspyyntö on tehtävä kirjallisesti ja niin selvästi, että sen perusteella voidaan antaa yhteismittallisia ja keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Tarjouspyynnössä liikenteenharjoittajia pyydetään määräaikaan mennessä esittämään tarjouksensa.

Tarjouspyynnössä ja soveltuvin osin hankintailmoituksessa tulee olla:

- 1) hankinnan kohteen määrittely sekä laatua koskevat vähimmäisvaatimukset;
- 2) viittaus julkaistuun hankintailmoitukseen;
- 3) tarjousten tekemisen määräaika;
- 4) osoite, johon kirjalliset tarjoukset on toimitettava;
- 5) kieli tai kielet, joilla tarjoukset on laadittava;
- 6) liikenteenharjoittajien taloudellista ja rahoituksellista tilannetta, teknistä kelpoisuutta ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset ja muut vaatimukset sekä luettelo asiakirjoista, jotka on toimitettava;
- 7) tarjouksen valintaperuste;
- 8) tarjousten voimassaoloaika.

Hankinnassa sovelletaan lisäksi julkisista hankinnoista annetun lain 44—46 §:n säännöksiä, jotka koskevat teknisiä eritelmiä, ympäristöominaisuuksia koskevia teknisiä eritelmiä ja vaatimustenmukaisuuden osoittamista. Rautatieliikennettä koskeviin muihin kuin käyttöoikeussopimukseen sovelletaan lisäksi mainitun lain 35 §:n jälki-ilmoitusvelvollisuutta koskevaa säännöstä.

39 §

Tarjoajien valinta

Tarjoajat on kaksivaiheisessa menettelyssä valittava sekä tarjoajien soveltuvuus yksivaiheisessa menettelyssä arvioitava ennalta ilmoitettuja tarjoajien taloudelliseen ja rahoitukselliseen tilanteeseen, tekniseen suorituskykyyn, ammatilliseen pätevyyteen liittyviä taikka muita objektiivisia ja syrjimättömiä perusteita noudattaen.

Tarjouskilpailussa tulee sulkea pois liikenteenharjoittaja, jolla ei ole teknisiä, taloudellisia tai muita edellytyksiä hankinnan toteuttamiseksi tai joka on syyllistynyt julkisista hankinnoista annetun lain 53 §:ssä mainittuihin rikoksiin. Liikenteenharjoittaja voidaan sulkea pois mainitun lain 54 §:n perusteella.

40 §

Neuvottelut tarjousten jättämisen jälkeen

Toimivaltainen viranomainen voi neuvotella palvelusopimusasetuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarjousten jättämisen jälkeen tarjouksen tehneiden liikenteenharjoittajien kanssa, jos tarjouspyyntöä ei ole voitu laatia niin tarkasti, että paras tarjous voitaisiin valita tai jos tarjoukset eivät sisällöltään vastaa tarjouspyyntöä. Edellytyksenä on lisäksi, että tarjouspyynnön mukaisia sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen neuvottelujen tarkoituksena on parhaan tarjouksen valinta. Toimivaltaisen viranomaisen on neuvoteltava tarjousten mukauttamiseksi hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä esitettyihin vaatimuksiin. Neuvottelut voidaan käydä vaiheittain siten, että neuvotteluissa mukana olevien liikenteenharjoittajien määrää rajoitetaan neuvottelujen aikana soveltamalla tarjouksen valintaperusteita.

41 §

Tarjouksen valinta

Tarjousista on hyväksyttävä se, joka on toimivaltaisen viranomaisen kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin hankinnan kohteeseen liittyvien vertailuperusteiden mukaan, tai se, joka on hinnaltaan halvin. Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen vertailuperusteina voidaan käyttää esimerkiksi tarjotun palvelun laatua, kaluston laatua, esteettömyyttä, palvelun integrointia, hintaa, tarjonnan määrää, matkustajahintoja, ympäristöystävällisyyttä sekä ympäristövaatimusten täyttymistä.

Käytettäessä valintaperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta vertailuperusteet ja niiden suhteellinen painotus on ilmoitettava hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa. Painotus voidaan ilmaista myös ilmoittamalla kohtuullinen vaihteluväli. Jos vertailuperusteiden suhteellisen painotuksen ilmaiseminen ei ole perustellusti mahdollista, vertailuperusteet on ilmoitettava tärkeysjärjestyksessä.

42 §

Lisätilaus ja sopimuksen voimassaoloajan pidentäminen

Toimivaltainen viranomainen voi tehdä ilman tarjouskilpailua lisätilauksen, jos se vastaa aikaisemmin yksivaiheista tai kaksivaiheista menettelyä käyttäen tehtyä hankintaa. Edellytyksenä on lisäksi, että alkuperäistä hankintaa koskevassa 37 §:n 1 momentissa tarkoitettussa hankintailmoituksessa on mainittu mahdollisesta myöhemmästä ilman tarjouskilpailua tehtävästä hankinnasta ja että sopimuksen pituus lisätilauksen aika huomioon ottaen ei ylitä palvelusopimusasetuksen 4 artiklan 3 kohdassa säädettyä enimmäisaikaa.

Käyttöoikeussopimus voi sisältää sopimusehtoja tavoitteista, joiden mukaan liikennettä sopimusaikana kehitetään. Tavoitteet voivat liittyä palvelutason toteutumiseen tai matkustajamäärien kasvuun. Sopimusehdoissa voidaan tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien keinojen valinta jättää liikenteenharjoittajan vastuulle joko osittain tai kokonaan.

Käyttöoikeussopimuksen alkuperäistä voimassaoloaikaa voidaan pidentää, jos sopimuksessa on 2 momentissa tarkoitettuja ehtoja ja ehtoissa asetetut tavoitteet tai osa niistä on saavutettu liikenteenharjoittajan toimenpitein. Edellytyksenä on lisäksi, että alkuperäistä hankintaa koskevassa hankintailmoituksessa on mainittu mahdollisuudesta pidentää sopimusta, sopimuksen pituus ei voimassaoloajan pidennys huomioon ottaen ylitä 1 momentin mukaista enimmäisaikaa eikä liikenteenharjoittaja saa tavoitteiden toteutumisesta muuta hyvitystä.

43 §

Hankintaa koskevat päätökset

Hankintaa koskevaan päätökseen sovelletaan julkisista hankinnoista annetun lain 73 ja 75 §:ää.

Hankintaa koskevan päätöksen jälkeen toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä palvelusopimusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus. Sopimuksen pakollisesta sisällöstä säädetään mainitun asetuksen 4 artiklassa. Julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus voidaan tehdä ja päätös panna täytäntöön aikaisintaan 21 päivän kuluessa siitä, kun tarjouskilpailuun osallistunut liikenteenharjoittaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja hakemusosoituksen tiedoksi. Sopimus voidaan kuitenkin tehdä tätä aikaisemminkin, jos sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä yleistä etua koskevista pakottavasta syystä tai toimivaltaisesta viranomaisesta riippumattomasta ennalta arvaamattomasta syystä.

44 §

Palvelusopimusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan, 6 artiklan ja asetuksen liitteen soveltamiseen liittyvät säännökset

Tässä pykälässä säädetään erilliskirjanpito-velvollisen liikenteenharjoittajan velvollisuuksista. Erilliskirjanpito-velvollisella liikenteenharjoittajalla tarkoitetaan palvelusopimusasetuksen liitteen 5 kohdassa tarkoitettua liikenteenharjoittajaa, jolla on velvollisuus pitää erillistä kirjanpitoa.

Erilliskirjanpito-velvollisen liikenteenharjoittajan avoimuusveloitteeseen sisältyy velvollisuus yksityiskohtaisten tietojen antamiseen niistä menetelmistä, joilla tuotot ja kulut kohdistetaan eri toiminnoille. Tämän tiedonantoveloitteen piiriin kuuluvia tietoja on säilytettävä vähintään kymmenen vuotta tilikauden päättymisestä.

Palvelusopimusasetuksen liitteen 5 kohdassa tarkoitettujen erillisen kirjanpidon tuloslaskelmat ovat julkisia, ja ne esitetään erilliskirjanpito-velvollisen liikenteenharjoittajan tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään salassapidosta, liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä 14 §:ssä tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus saada erilliskirjanpito-velvolliselta liikenteenharjoittajalta palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tietoja asetuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten.

Liikenne- ja viestintäministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä edelleen antaa tämän pykälän 4 momentin perusteella saamia tietoja Euroopan yhteisöjen komission käytettäväksi palvelusopimusasetuksen avoimuusveloitteen edellyttämässä laajuudessa, sen arvioimiseksi, ovatko maksetut korvaukset mainitun asetuksen mukaisia.

45 §

Valtionrahoituksen käyttötarkoitukset

Valtion talousarviossa osoitetuin määrärahoihin voidaan maksaa:

1) korvauksia liikenteenharjoittajille julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten mukaisesti siten kuin palvelusopimusasetuksessa säädetään;

2) korvauksia liikenteenharjoittajille hintaveloitteen täyttämistä palvelusopimusasetuksessa tarkoitettua yleisen säännön perusteella;

3) tukea palvelusopimusasetuksen 9 artiklan 2 kohdan johdantokappaleen ja b alakohdan mukaisesti tarkoituksiin;

4) muille kuin liikenteenharjoittajille korvausta kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöstä.

46 §

Määrärahan kiintiöinti ja käyttö sekä maksetun korvauksen takaisin periminen

Liikenne- ja viestintäministeriö päättää valtion talousarviossa osoitetun määrärahan tai sen osan kiintiöimisestä lääninhallituksille ja mää-

rää tarvittavilta osin sen jaosta 45 §:ssä mainittuihin tarkoituksiin.

Liikenne- ja viestintäministeriö ja lääninhallitukset saavat itse käyttää määrärahaa 45 §:ssä mainittuihin tarkoituksiin. Ne voivat myös myöntää valtionavustusta kunnalle ja kuntayhtymälle käytettäväksi samoihin tarkoituksiin.

Toimivaltaisen viranomaisen on määrättävä valtion tai kunnan talousarviosta maksetun korvauksen maksaminen lopetettavaksi ja jo maksettu korvaus kokonaan tai osittain takaisin perittäväksi, jos korvauksen saaja on:

1) jättänyt palauttamatta sille virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti maksetun korvauksen tai sen osan;

2) antanut korvauksen myöntämistä, maksamista tai valvontaa varten virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ja menettely on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan korvauksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan;

3) käyttänyt korvauksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on maksettu; taikka

4) muutoin 1—3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut korvausta koskevia säännöksiä tai maksamiseen liittyviä ehtoja.

Toimivaltainen viranomainen voi määrätä valtion tai kunnan talousarviosta maksetun korvauksen maksamisen lopetettavaksi ja jo maksetun korvauksen kokonaan tai osittain takaisin perittäväksi, jos:

1) korvauksen saaja on kieltäytynyt antamasta korvauksen maksamista ja valvontaa varten laissa tai sopimuksessa edellytetyjä tietoja, asiakirjoja ja muuta aineistoa tai apua;

2) korvaus on suoritettu muutoin kuin 3 momentissa tarkoitettulla tavalla virheellisin edellytyksin tai perusteettomasti.

Korvauksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittävälle määrälle korvauksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä.

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään toimivaltaisen viranomaisen asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n mukaan.

7 luku

Liikenteen harjoittaminen

47 §

Velvollisuus harjoittaa liikennettä

Liikenneluvan haltija on velvollinen harjoittamaan liikennettä luvan mukaisesti, ammattitaitoisesti ja huolellisesti sekä muutoin asianmukaisesti. Palvelusopimusasetuksen mukaista liikennettä on harjoitettava toimivaltaisen viranomaisen ja liikenteenharjoittajan välisen sopimuksen mukaisesti.

Reittiliikenneluvan haltija on velvollinen harjoittamaan liikennettä vähintään kahden vuoden ajan ja kutsujoukkoliikenneluvan haltija vähintään yhden vuoden ajan, jollei lupaa ole peruutettu tämän lain nojalla.

48 §

Liikennepalveluja koskeva laatulupaus

Liikenneluvan haltijan tai liikenneluvan haltijoiden yhteenliittymän on määriteltävä tarjoamiensa liikennepalvelujen laatu (*liikennepalveluja koskeva laatulupaus*). Liikenneluvan haltijan on valvottava liikennepalveluja koskevan laatulupauksensa toteutumista.

Liikennepalveluja koskevassa laatulupauksessa tulee määritellä ainakin seuraavat asiat:

- 1) tarjottavat liikennepalvelut;
- 2) palveluista sekä niiden muutoksista ja peruutuksista tiedottaminen;
- 3) käytössä olevat liput ja niiden hinnat;
- 4) informaatio- ja lippujärjestelmiin kuuluminen;
- 5) käytössä olevat ajoneuvot, niiden mahdollinen matalalattaisuus ja varusteet, jotka helpottavat matkustajan autoon pääsyä;
- 6) asiakastyytyvyyden mittaaminen;
- 7) valitusten käsittely, hinnan palautus, sopimuksen purku ja vahingonkorvaukset;
- 8) vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien käytettävissä olevat palvelut, heidän

avustamisensa, siitä tiedottaminen sekä muu eri väestöryhmien tarpeiden huomioon ottaminen.

Liikenneluvan haltijan tai liikenneluvan haltijoiden yhteenliittymän on julkaistava liikennepalveluja koskeva laatulupauksensa Internet-sivuillaan. Laatulupauksen tulee olla myös muulla tavalla helposti ja ilman korvausta yleisön ja matkustajien saatavilla.

Sen estämättä, mitä 1—3 momentissa säädetään, toimivaltainen viranomainen ja liikenteenharjoittaja voivat palvelusopimusasetuksen 4 artiklassa tarkoitetussa julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa sopia, että toimivaltainen viranomainen vastaa liikennepalveluja koskevan laatulupauksen tekemisestä, julkaisemisesta ja toteuttamisen valvonnasta sopimuksen mukaisen liikenteen osalta.

49 §

Alihankinta

Liikenneluvan haltija voi antaa alihankintana hoidettavaksi osan reittiliikennelupiensa ja kutsujoukkoliikennelupiensa mukaisesta liikenteestä sille, jolla on joukkoliikennelupa tai taksiliikenneläin (217/2007) 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettu taksilupa. Vastuu liikenteen hoidosta säilyy reittiliikenneluvan ja kutsujoukkoliikenneluvan haltijalla.

Palvelusopimusasetuksen mukaisesti liikennettä harjoittavan alihankkijalla tulee olla joukkoliikennelupa tai 1 momentissa tarkoitettu taksilupa. Muutoin alihankinnasta säädetään palvelusopimusasetuksen 4 artiklan 7 kohdassa.

Tilausliikenteen harjoittaja voi antaa kuljetuksen alihankintana hoidettavaksi henkilölle, jolla on joukkoliikennelupa tai 1 momentissa tarkoitettu taksilupa, jos tilauksen tekijä siihen suostuu.

50 §

Kuolin- ja konkurssipesän oikeus jatkaa liikennettä

Jos joukkoliikenneluvan haltija kuolee, kuolinpesä saa jatkaa liikennettä enintään 18 kuu-

kauden ajan kuolinpäivästä, jos se kolmen kuukauden kuluessa kuolinpäivästä ilmoittaa liikenneluvan haltijan velvollisuuksista vastaavan henkilön lääninhallituksen hyväksyttäväksi. Hänen tulee ammattitaitovaatimusta lukuun ottamatta täyttää liikenteestä vastaavalle henkilölle säädetyt vaatimukset.

Jos joukkoliikenneluvan haltija joutuu konkurssiin, konkurssipesällä on oikeus jatkaa liikenteen hoitoa kolmen kuukauden ajan konkurssiin joutumisesta. Konkurssipesän on viipymättä ilmoitettava lääninhallitukselle, haluaako se käyttää hyväkseen tätä oikeutta. Liikenteestä vastaavalle henkilölle asetetuista tehtävistä vastaavat ne, jotka hoitavat konkurssipesää.

51 §

Liikenteestä vastaavan henkilön vaihtaminen

Jos liikenteestä vastaava henkilö on vaihdettava kuoleman, äkillisen vakavan sairauden, tapaturman tai muun näihin verrattavan ennalta arvaamattoman tapahtuman vuoksi, tulee hakemus tästä toimittaa viipymättä lääninhallitukselle. Jos liikenteestä vastaava henkilö ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia, luvanhaltijan tulee välittömästi asiasta tiedon saatuaan toimittaa siitä ilmoitus lääninhallitukselle.

Jos 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tehtävään ei voida heti esittää säädetyt ammattitaitovaatimukset täyttävää henkilöä, on vaatimusten täyttämisen osoittavat selvitykset toimitettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua vaihtamistarpeen aiheuttaneesta tapahtumasta.

52 §

Tavarankuljetus

Reittiliikenteessä ja kutsujoukkoliikenteessä saa kuljettaa myös tavaraa. Reittiliikenteessä ei auton matkustajajaloissa saa kuljettaa muuta tavaraa kuin matkustajien käsimatkatavaroita. Palvelusopimusasetuksen mukaan harjoitetussa lii-

kenteessä saa kuljettaa tavaraa, jos siitä on sovittu toimivaltaisen viranomaisen tai kunnan taikka kuntayhtymän kanssa.

Alle 100 kilon tavaralähetyksiä saa kuljettaa tilausliikenteessä tilaajan kanssa sovittun mukaisesti ja palvelusopimusasetuksen mukaan harjoitetussa liikenteessä toimivaltaisen viranomaisen kanssa sovittun mukaisesti.

8 luku

Erinäiset säännökset

53 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Ajoneuvohallintokeskuksen 20 §:ssä tarkoitettua kokeen arviointiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Kokeen arviointiin saa hakea oikaisua Ajoneuvohallintokeskukselta. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun henkilö sai tiedon kokeen tuloksesta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaisa (586/1996) säädetään.

Mitä julkisista hankinnoista annetun lain 11 luvussa, lukuun ottamatta mainitun lain 78 §:n 2 momenttia, säädetään oikeusturvakeinoista, sovelletaan hankinnan arvosta riippumatta tämän lain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettua hankinta-asiassa. Asian voi julkisista hankinnoista annetun lain 78 §:n 1 momentissa mainitun lisäksi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi liikenne- ja viestintäministeriö yhteisön valvontamennettelyä koskevassa asiassa.

Muutoin tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaisa säädetään. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei päätöksen tehnyt viranomainen toisin määrää.

54 §

Asiakirjan esittämisvelvollisuus

Liikennettä harjoitettaessa autossa tulee olla mukana oikeaksi todistettu jäljennös joukkoliik-

kenneluvasta ja tarvittaessa yhteisöluvan virallinen jäljennös tai kansainvälisen sopimuksen edellyttämä lupa tai muu asiakirja, jotka on vaadittaessa esitettävä poliisi-, tulli- ja rajavartiomiehelle.

55 §

Kuljetuksen keskeyttäminen

Poliisi-, tulli- tai rajavartiomiehen tulee keskeyttää kuljetus, jonka suorittaja ei voi heti esittää 54 §:ssä tarkoitettua asiakirjaa, jollei ole erityistä syytä sallia kuljetuksen jatkumista.

Jos kuljetus keskeytetään, poliisi-, tulli- ja rajavartiomiehellä on oikeus tarvittaessa ottaa ajoneuvon rekisteriote ja -kilvet haltuunsa. Ne on annettava takaisin, kun perustetta kuljetuksen keskeyttämiselle ei enää ole.

56 §

Rangaistussäännökset

Joka harjoittaa ammattimaista henkilöliikennettä tiellä linja-autolla ilman tässä laissa tarkoitettua joukkoliikennelupaa, reittiliikennelupaa, kutsujoukkoliikennelupaa, yhteisön kansainvälistä liikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettua yhteisöilupaa tai säännöllisen liikenteen lupaa, yhteisön kabotaasiliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettua säännöllisen liikenteen lupaa tai Interbus-sopimuksessa taikka Suomen ja toisen valtion välisessä kahdenkeskisessä sopimuksessa tarkoitettua lupaa, on tuomittava *luvattoman linja-autoliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Joka luovuttaa joukkoliikenneluvan, reittiliikenneluvan, kutsujoukkoliikenneluvan tai muun 1 momentissa tarkoitettua luvan toisen käyttöön tai laiminlyö liikenneluvan mukana pitämisen tai luvan esittämisvelvollisuuden, on tuomittava *liikenneluparikkomuksesta* sakkoon.

57 §

Tietojen luovuttaminen viranomaiselle

Liikenteenharjoittajalla on velvollisuus liike- ja ammatillisalaisuuden estämättä luovuttaa liikenne- ja viestintäministeriölle harjoittamansa liikenteen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää sekä talouttaan koskevia tietoja tilastointia ja tutkimusta sekä valtakunnallisen liikenteen palvelutason määrittelyä varten.

Liikenteenharjoittajalla on velvollisuus liike- ja ammatillisalaisuuden estämättä luovuttaa 3 luvussa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille niiden toimivaltaan kuuluvan liikenteen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää koskevia tietoja palvelutason määrittelyä ja liikenteen suunnittelua varten sekä viranomaisen pyytämät tiedot sen toimivaltaan kuuluvan liikenneluvan myöntämistä ja peruuttamista sekä sen nojalla harjoitetun liikenteen valvontaa varten. Liikenteen reitti- ja aikataulutietoja on tarvittaessa luovutettava myös liikennepalveluista tiedottamista varten.

Edellä 2 momentissa mainituilla viranomaisilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa saamiaan tietoja toiselle viranomaiselle, jos tietojen käyttötarkoitus ei muutu. Viranomaisella on myös oikeus sisällyttää saamiaan liikenteen kysyntään liittyviä tietoja liikenteen järjestämistä koskevan tarjouskilpailun tarjouspyyntöön. Viranomaisella on oikeus julkistaa liikenteen reitti- ja aikataulutiedot sekä luovuttaa niitä joukkoliikenteen palvelutasoa parantaviin ja sen kilpailukykyä edistäviin tarkoituksiin.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot on luovutettava viranomaisen pyynnöstä kohtuullisessa ajassa ja maksutta. Jos tietoja ei anneta pyynnöstä tai kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa, vähintään kuukauden määräajassa, viranomaisella on velvoitetta joukkoliikenneluvan haltijan korjaamaan laiminlyöntinsä. Viranomaisella on oikeus asettaa velvoitteen tehosteeksi uhkasakon siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin, mitä tietoja ja missä muo-

dossa liikenteenharjoittajan tulee luovuttaa 1—4 momenttien perusteella.

58 §

Oikeus rekisteritietojen saantiin

Toimivaltaisella lääninhallituksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada joukkoliikenneluvan hakijaa, haltijaa ja liikenteestä vastaavaa henkilöä koskevia tietoja sakkorekisteristä, ajoneuvoliikennerekisteristä, ulosottorekisteristä ja verotuksen tietojärjestelmästä joukkoliikenneluvan ja yhteisön kansainvälistä liikennettä koskevan asetuksen 3 a artiklassa tarkoitetun yhteisön liikenneluvan myöntämistä, lupien myöntämisen edellytysten tarkistamista ja lupien peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä sekä liikenteenharjoittajan vakavaraisuuden osoittamiseksi annetun vakuuden palauttamista varten.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

59 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 14 ja 61 §:ää sekä 62 §:n 2—4 momenttia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä marraskuuta 2009.

Tällä lailla kumotaan luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annettu laki (343/1991) siihen myöhemmin tehdyine muutoksineen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

60 §

Joukkoliikenteen palvelutasoa ja liikennepalvelujen laatuvaatimuksia koskevat siirtymäsäännökset

Edellä 4 §:ssä tarkoitettu joukkoliikenteen palvelutason määrittely on tehtävä vuoden 2011

loppuun mennessä. Ennen tämän lain voimaantuloa laaditut joukkoliikenteen palvelutason määrittelyt ovat voimassa vuoden 2013 loppuun.

Edellä 48 §:ssä tarkoitettujen liikennepalvelujen koskevat laatulupaukset on tehtävä ja julkaistava vuoden 2011 loppuun mennessä. Ennen sitä laatulupaus on 27 §:n 1 momentista ja 28 §:n 1 momentista poiketen ilmoitettava tai liitettävä hakemukseen vain, jos se on jo laadittu ja julkaistu.

61 §

Toimivaltaisia viranomaisia koskevat siirtymäsäännökset

Edellä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat vuoden 2009 loppuun momentissa mainittujen lisäksi Espoon, Helsingin ja Vantaan kuntien viranomaiset. Edellä 12 §:n 2 momentissa, 13 §:n 2 momentissa ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on vuoden 2009 loppuun Helsingin seudun liikennekuntayhtymän sijasta Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta, joka myös tekee 62 §:ssä tarkoitettujen siirtymäajan liikennöintisopimukset Espoon, Helsingin, Kauniainen, Keravan, Kirkkonummen ja Vantaan kuntien alueella harjoitettavasta linjaliikenteestä.

62 §

Liikennelupien ja sopimusten voimassaoloon liittyvät siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty joukkoliikenneluvat ovat voimassa luvassa määrätyn ajan. Lääninhallituksen on säännöllisesti ja vähintään viiden vuoden välein tarkastettava, että ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty joukkoliikenneluvan haltija ja oikeushenkilön liikenteestä vastaava henkilö täyttävät 19 §:ssä säädetyt joukkoliikenneluvan myöntämisen edellytykset.

Ennen 3 päivää joulukuuta 2009 myönnetty linjaliikenneluvat katsotaan palvelusopimusasetuksen 8 artiklan 3 kohdan b ja d alakohdassa tarkoitetuiksi julkisia palveluhankintoja koskeviksi sopimuksiksi, joiden soveltamista voidaan mainitun asetuksen mukaisesti jatkaa enintään 2 päivään joulukuuta 2019 edellyttäen, että 14 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ja liikenteenharjoittaja ovat tehneet 3 momentissa tarkoitettujen sopimusten viimeistään 2 päivänä joulukuuta 2009.

Toimivaltainen viranomainen tekee 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa jokaisen linjaliikennettä harjoittavan liikenteenharjoittajan kanssa sopimuksen (*siirtymäajan liikennöintisopimus*). Linjaliikennelupa liitetään sitä koskevaan sopimukseen. Siirtymäajan liikennöintisopimusta ei edellä julkisista hankinnoista annetun lain 74 §:ssä tarkoitettu hankintapäätös. Jos liikenteenharjoittaja ei halua tehdä sopimusta, linjaliikennelupa katsotaan tämän lain 9 §:ssä tarkoitetuksi reittiliikenneluvaksi ja siihen sovelletaan tämän pykälän 9 momentin säännöksiä.

Siirtymäajan liikennöintisopimus on voimassa linjaliikenneluvan voimassaoloajan päättymiseen asti, kuitenkin enintään 2 päivään joulukuuta 2019. Liikenteenharjoittajan halutessa sopimuksen voimassaoloaika jatkuu kuitenkin 30 päivään kesäkuuta 2014 myös siinä tapauksessa, että linjaliikenneluvan voimassaoloaika päättyy ennen sitä.

Helsingin seudun liikennekuntayhtymän toimivalta-alueella kumpikin sopijapuoli voi irtisanoa siirtymäajan liikennöintisopimuksen päättymään 30 päivänä kesäkuuta 2014 tai myöhemmin noudattaen 18 kuukauden irtisanomisaikaa, jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt 14 §:n 4 momentin mukaisen päätöksen liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti ja järjestää liikenteen tarjouskilpailumenettelyssä. Keravan ja Kirkkonummen alueella kumpikin sopijapuoli voi kuitenkin irtisanoa siirtymäajan liikennöintisopimuksen päättymään 30 päivänä kesäkuuta 2013 tai myöhemmin noudattaen 18 kuukauden irtisanomisaikaa, jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt

14 §:n 4 momentin mukaisen päätöksen liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti ja järjestää liikenteen tarjouskilpailumenettelyssä.

Hämeenlinnan, Jyväskylän, Kouvolan, Kuopion, Lahden, Oulun, Tampereen ja Turun kaupunkien toimivaltaisten viranomaisten toimivalta-alueella kumpikin sopijapuoli voi irtisanoa siirtymäajan liikennöintisopimuksen päättymään 30 päivänä kesäkuuta 2015 tai myöhemmin noudattaen 18 kuukauden irtisanomisaikaa, jos toimivaltainen viranomais on tehnyt 14 §:n 4 momentin mukaisen päätöksen liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti ja järjestää liikenteen tarjouskilpailumenettelyssä.

Muiden kuin 5 ja 6 momentissa tarkoitettujen kunnallisten toimivaltaisten viranomaisten toimivalta-alueella kumpikin sopijapuoli voi irtisanoa siirtymäajan liikennöintisopimuksen päättymään 30 päivänä kesäkuuta 2016 tai myöhemmin noudattaen 18 kuukauden irtisanomisaikaa, jos toimivaltainen viranomais on tehnyt 14 §:n 4 momentin mukaisen päätöksen liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti ja järjestää liikenteen tarjouskilpailumenettelyssä.

Muut kuin 5—7 momentissa tarkoitettut siirtymäajan liikennöintisopimukset kumpikin sopijapuoli voi irtisanoa päättymään 30 päivänä kesäkuuta 2017 tai myöhemmin noudattaen 18 kuukauden irtisanomisaikaa, jos toimivaltainen viranomais on tehnyt 14 §:n 4 momentin mukai-

sen päätöksen liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti ja järjestää liikenteen tarjouskilpailumenettelyssä.

Jos siirtymäajan liikennöintisopimuksia ei ole tehty viimeistään 2 päivänä joulukuuta 2009, ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjä linjaliikennelupia pidetään tämän lain 9 §:ssä tarkoitettuina reittiliikennelupina. Ne ovat voimassa luvassa määrätyn ajan ja niihin sovelletaan, mitä tämän lain 27 §:n 2 momentissa säädetään reittiliikenneluvan muuttamisesta, 32—34 §:ssä liikenneluvan peruuttamisesta sekä 35 §:ssä varoituksen antamisesta ja peruuttamisperusteen korjauskelpoisuudesta. Sen estämättä, mitä 33 §:ssä ja 47 §:n 2 momentissa säädetään, linjaliikennelupa on kuitenkin peruutettava luvanhaltijan pyynnöstä, jos sen nojalla on harjoitettu liikennettä kahta vuotta lyhyemmän ajan.

Ennen tämän lain voimaan tuloa tehdyt, luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annettussa laissa tarkoitettua ostoliikennettä koskevat ostosopimukset ovat voimassa sopimuksen mukaisen ajan, ellei sopimuksesta muuta johdu. Sama koskee kutsujoukkoliikenteen harjoittamista koskevia sopimuksia, jos liikennettä on sopimuksen mukaan harjoitettava tilausliikenteenä.

Siirtymäajan liikennöintisopimukset ja 10 momentissa tarkoitettut sopimukset rinnastetaan julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovellettaessa 22 §:n 2 momentin 1—3 kohtaa sekä 3 ja 4 momenttia.

Laki

taksiliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä maaliskuuta 2007 annetun taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 2 ja 3 kohta sekä

lisätään 4 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *palvelusopimusasetuksella* rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1370/2007;

3) *taksiluvalla* hakemuksesta myönnettävää liikennelupaa, joka oikeuttaa luvanhaltijan harjoittamaan tilausliikennettä ja palvelusopimusasetuksessa tarkoitettua liikennettä yhdellä henkilöautolla tai yhdellä esteettömyyttä koskevat

vaatimukset täyttävällä henkilöautolla koko maassa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta;

4 §

Luvanvaraiset kuljetukset

Henkilöiden kuljettaminen tiellä ajoneuvolain (1090/2002) 13 §:ssä tarkoitettulla kolmipyörällä, nelipyörällä tai kevyellä nelipyörällä korvausta vastaan on kielletty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Kainuun hallintokokeilusta 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun lain (343/2003) 10 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 764/2006, seuraavasti:

10 §

Maakuntavaltuuston tehtävät kansallisen kehittämisrahoituksen hallinnoinnissa

Maakuntavaltuusto päättää Kainuun kehittämisrahan jakamisesta eri viranomaisille seuraaviin käyttötarkoituksiin:

3) joukkoliikennelain (/) 45 §:n 1 kohdan mukaisiin korvauksiin liikenteenharjoittajien kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan indeksiehdon käytön rajoittamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1195/2000) 2 §:n 12 kohta seuraavasti:

2 §

Poikkeukset

Tätä lakia ei sovelleta:

12) rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 ku-

moamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1370/2007 tarkoitettuun julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____ .

Laki

julkisista hankinnoista annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään julkisista hankinnoista 30 päivänä maaliskuuta 2007 annetun lain (348/2007) 8 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

8 §

Palveluhankintoja koskevat poikkeukset soveltamisalasta

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi tätä lakia sovelletaan joukkoliikennelain (/) 36 §:n

1 momentissa tarkoitettuihin hankintasopimuksiin vain siltä osin kuin mainitussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____ .

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 2009